

Reactie op 'Ervaringen van psychiaters in opleiding in Vlaanderen met suïcide van patiënten' en 'Leren van een suïcide'

Het is verbazingwekkend dat Heyn en collega's (en evenmin Van Heeringen) in hun artikel geen melding maken van zeer vergelijkbaar onderzoek in Nederland, uitgevoerd door onder anderen ondergetekende, en waarvan verslag is gedaan in een artikel in het *Tijdschrift voor Psychiatrie* in 1993 (Rinne-Albers e.a. 1993). Zowel de onderzoekspopulatie, te weten arts-assistenten in opleiding tot psychiater, als de gebruikte instrumenten, zoals de door Brom en Kleber in het Nederlands vertaalde *Impact of Event Scale* van Horowitz komen overeen, aangezien beide onderzoeken terugrijpen op het onderzoek van Chemtob e.a. uit 1988. In het onderzoek uit 1993 werden de bevindingen bij arts-assistenten (die waren niet opgenomen in het onderzoek van Chemtob e.a.) afgezet tegen die bij psychiaters. Heyn en collega's richten zich uitsluitend op de arts-assistenten.

De uitkomsten voor Belgische (in 2004) en Nederlandse assistent-geneeskundigen in opleiding (in 1993) vertonen grote overeenkomsten. Zo zijn het gemiddelde aantal meegemaakte suïcides tijdens de opleiding (in België 1,9 bij een opleidingsduur van 5 jaar en in Nederland 1,8 bij een opleidingsduur van 4,5 jaar) en de impact daarvan in beide groepen indrukwekkend. Het gemis aan adequate opvang en begeleiding dat door de arts-assistenten wordt ervaren, in 1993 aanleiding voor, en uitslag van het onderzoek, wordt ook in België in 2004 nog geconstateerd.

Van Heeringen stelt terecht dat het meemaken van een suïcide tijdens de opleiding niet alleen een vervelende ervaring hoeft te zijn, maar dat er ook van geleerd kan worden. De resultaten van beide onderzoeken leiden dan ook tot een pleidooi om binnen het opleidingscurriculum, maar met name bij de supervisie, hiervoor nadrukkelijk ruimte te creëren, aangezien die nogal eens ontbreekt.

- Chemtob, C.M., Hamada, R.S., Bauer, G., e.a. (1988). Patients' suicides: frequency and impact on psychiatrists. *American Journal of Psychiatry*, 145, 224-228.
- Heeringen, C. van. (2004). Leren van een suïcide. *Tijdschrift voor Psychiatrie*, 46, 619-620.
- Heyn, E. de, Pieters, G., Joos, S., e.a. (2004) Ervaringen van psychiaters in opleiding in Vlaanderen met suïcide van patiënten. *Tijdschrift voor Psychiatrie*, 46, 579-587.
- Rinne-Albers, M.A.W., Keemink, M.A.J., Hermans, P.J., e.a. (1993). De reactie van Nederlandse behandelaars op de suïcide van een patiënt. *Tijdschrift voor Psychiatrie*, 35, 484-489.

M.A.W. RINNE-ALBERS, kinder- en jeugdpsychiater
manager patiëntenzorg ambulans cluster Curium